

РОЗДІЛ 3

МЕЛОГЕОГРАФІЯ

СХІДНОСЛОВ'ЯНСЬКОГО ВЕСІЛЛЯ

УДК 781.4

Юрій Рибак (Рівне-Львів)

ТИПИ Й АРЕАЛИ ВЕСІЛЬНИХ НАСПІВІВ ВЕРХНЬОПРИП'ЯТСЬКОЇ НИЗОВИНИ

Кандидат мистецтвознавства, доцент. Доцент кафедри музичного фольклору Рівненського державного гуманітарного університету, старший науковий співробітник Проблемної науково-дослідної лабораторії музичної етнології Львівської національної музичної академії ім. М.В. Лисенка. Тел.: 050 186 45 06, e-mail: yurii_rybak@ukr.net

Послуговуючись науково-методичними розробками попередників та численними джерельними матеріалами з компактного географічного середовища, що охоплює північні райони Волинської області (зібраними автором власноруч та за допомогою львівських і київських колег), у статті детально досліджуються весільні мелотипи, а також картографуються кілька форм, що демонструють внутрішню діалектну структуру. Стаття ілюстрована аудіоприкладом (DVD, папка 3.1).

Ключові слова: Верхня Прип'ять, весільний наспів, мелотип, ареал, діалект.

Весільному обряду українців як найрозвиненішому та найкраще збереженому до наших днів приділено багато уваги в науковій, у т.ч. етномузикознавчій літературі, зокрема – його мелотипологічному та, дещо менше, мелоареалогічному вивченню.

Перші спроби практичної мелотипологічної систематизації весільних мелодій здійснив Станіслав Людкевич [12]. Він розмежував властиві їм жанрові різновиди та згрупував твори за типовими мелоритмічними формами. Подібний підхід згодом застосував Богдан Луканюк у збірнику Михайла Мишанича [11], та, до деякої міри, Володимир Гошовський [2].

Натомість, початок теоретичного дослідження мелотипології весільних пісень, одночасно з колядками, поклав Філарет Колесса [6]. Порівнюючи музичну форму ладканок Закарпаття з такими ж обрядовими весільними мелодіями з інших етнографічних областей України, він дійшов загального висновку, що такі мелодії «розкинені на величезних просторах – від Попраду, Буга, Прип'яті аж ген поза Дніпро...» [там само, с. 391–392]¹.

Однак у вітчизняній музичній фольклористиці наразі відсутні розвідки, де б цей висновок отримав своє ґрунтовне підтвердження на загальнонаціональному рівні. Таке завдання в останній чверті ХХ ст. ставив перед собою львівський етномузиколог Юрій Сливинський, проте результати його багатолітньої праці залишилися неопублікованими.

Отже, сьогодні на практичному рівні більш-менш розвіданою є мелотипологія весільних пісень Галичини (включно із Закарпаттям) та Володимирії, відображена в доробках львівських та київських етномузикологів. Плідні кроки в цьому напрямі здійснюються на прикладі інших регіональних традицій, зокрема Сумщини (Олена Гончаренко), Харківщини (Лариса Новікова та Віра Осадча) та Полтавщини (Тетяна Сопілка/Зачишевичі).

Основною теоретичною розробкою, в якій на підставі наявних друкованих та архівних даних зроблено спробу визначити та кодифікувати основні типи обрядових весільних наспівів Західного Полісся та Західної Волині, служить невелика стаття Богдана Луканюка та Ліни Добрянської [9]. Крім того, нещодавно з'явилась об'ємна розвідка Ірини Клименко [4], де в межах «українсько-біло-

¹ Початкові закарпатські спостереження Ф. Колесси згодом суттєво вточив В. Гошовський [3].

руського мелоареалу», тобто фактично всієї України та Білорусі, на додачу до мелотипології, здійснено детальну мелогографічну характеристику весільних форм. Сьогодні ареально-типологічний напрямок найпродуктивніше розвивається на рівні вузьколокальних студій, що дозволяє максимально вточнити існуючі попередні дані на площі не більшій, аніж етнографічний район².

В руслі цих стратегічних завдань автором проаналізовано численні записи обрядових весільних наспівів, здійснені на території Верхньоприп'ятської низовини. Ця геоморфологічна зона розташовується на півночі Волинської області та охоплює п'ять адміністративних районів: Ратнівський, Камінь-Каширський, Любешівський, частково Любомльський та Старовижівський (див. **карти K16-K17 в Атласі**). Протягом 1996–2002 років цей масив інтенсивно досліджувався колективом співробітників Проблемної науково-дослідної лабораторії музичної етнології при Львівській національній музичній академії (далі ЛНМА) ім. М. Лисенка³.

Порівняно з іншими обрядовими творами, весільні наспіви на території Верхньоприп'ятської низовини, як і загалом в Україні, збереглися найкраще⁴. Можливо тому, що нерідко й до сьогодні у деяких селах обряди відбуваються у формі, максимально наближеній до традиційної, і при цьому звучать відповідні ритуальні наспіви. Утім, навіть якщо й десь народне весілля вже віджило, наспівати кілька типових творів та переповісти в загальних рисах хід обряду спроможна чи не кожна жінка старшого віку.

Хоча у верхньоприп'ятській місцевості весільний обряд побутує в різноманітних локальних відмінах, загалом сценарій дійства розвивався тут за класичною схемою: передвесільний етап (сватання, заручини, коровай, вінкоплетини), власне весілля (у молодій і в молодого), післявесільний етап («борщ»). Найбільше приурочених творів співалосся від моменту випікання короваю і до його ділення. У цьому були задіяні виключно жінки, які групувалися по кілька осіб від обох родів (окремо від молодого та молодой) в гурти весільних свих. З-поміж співачок виділялась лідерка, яка була найкращим знавцем і заспівувачем численних ритуальних наспівів.

² Деякі науковці, з огляду на велику значимість, а також широку географію побутування деяких весільних типів, присвячують кожному з них окремі монографічні студії [1; 2; 5].

³ Постійними учасниками очолюваних автором експедицій були *Ірина Федун, Ліна Добрянська, Антоній Поточняк, Лариса Лукашенко*. Загалом обстежено понад 80 сіл та зафіксовано понад 6000 народномузичних творів. Крім того, у роботі використано записи *Олекси Ошуркевича* та матеріали з архіву Київської Науково-дослідницької етномузичної лабораторії НМАУ ім. П. І. Чайковського, нагромаджені під керівництвом І. Клименко.

⁴ Від загальної кількості зафіксованих обрядових наспівів (понад 4000) весільні складають близько 50%.

Місцеве весілля надзвичайно розвинене у ритуальних діях, але однорідне за жанровим складом приурочених пісень. Різноманітні за характером і значимістю в обряді твори розрізняються виконавцями лише за змістом, а тому охоплюються загальною назвою «пісні». Відповідно і «спосіб виконання полісько-волинських весільних співів зовсім інший [ніж у галицькій традиції – Ю.Р.] – не рубатний, а радше співно-колядковий, а подекуди, можна сказати, навіть танково-хороводний» [9, с. 95].

Поряд із ритуально-обрядовими наспівами, у місцевій традиції поширені також розмаїті танцювальні приспівки – «припевки», «частушки». Вони виконуються під інструментальний акомпанемент до швидких танців: «полька», «краков'як» тощо. Абсолютна більшість таких приспівок має поліфункційні властивості і тому не належить до суто весільних.

На особливу увагу в цій групі заслуговують виразно ритуальні твори хороводного складу, композиція яких відповідає великій кільцевій формі (далі – ВКФ)⁵ або ж містить окремі її елементи (аналогічно численним гайкам). Ці весільні зразки характеризуються сповільненим темпом виконання та, як і ладканкові форми, містять приурочений до певного обрядового моменту текст. Спеціального дослідження на стику вокальної та інструментальної музики потребують також місцеві «крутаки» і «паходи», які виявляють споріднення із групою танкових творів.

Хоча в місцевій традиції усі ритуальні вокальні твори весільного обряду зуться просто «піснями»⁶, у цій роботі для забезпечення загального порівняльного контексту розрізнятимуться групи ладканок та пісень згідно з музично-жанровим поділом Б. Луканюка, а також застосовуватиметься запропонована ним робоча кодифікація мелотипів. У кожному ж мелотипі, як звичайно, спочатку аналізуватимуться найтиповіші форми, а потім – поширені в незначній кількості локально своєрідні наспіви.

* * *

Перша типова форма (ПІ-2) не належить до самостійних побудов, вона використовується лише як вступна формула до різних весільних наспівів (приклад 1, аудіоприклад DVD-3.1_01, перший рядок «Перша квітойка молодий Юрочка»).

Ці лаконічні вступи, очевидно, в давнину мали певний магічно-заклинальний зміст, але сьогодні повністю втратили своє первісне етнографічне значення та швидко забуваються.

Донедавна вони не привертали особливої уваги науковців, і лише наприкінці ХХ ст. було визначено типові ознаки наспівів, а також основні контури їхніх мелоаралів [7; 8; 15]. Б. Луканюк запропонував застосовувати до них термін «передладкан-

⁵ ВКФ складається з дворазового повторення крайніх частин – зачину та кінцівки – та багаторазового повторення середньої частини – ходу.

⁶ На відміну від «припевок» або «частушок», виконуваних до танцю.

ка». Він же виділив субареали поширення двох типів передладканок: ямбічний – найпоширеніший на теренах Галичини, а пірихічний – розосереджений у східному напрямку, від Ікви й аж за Дніпро; зауважено також нерівномірне внутрішнє покриття і зовнішню розмитість ареалів цих співформу, що, можливо, зумовлено активними тут здавна етнокультурними міграційними та взаємодійними процесами [7, с. 41-43, картосхема на с. 45].

Поліському регіону при цьому відведено роль периферії, де передладканки з'явилися внаслідок пізніших алохтонних занесень [там само, с. 42]. Досі відомо було лише про розосереджене їх побутування в окремих, доволі віддалених один від одного населених пунктах Західного та Середнього Полісся.

Однак, завдяки останнім фронтально-систематичним експедиціям, у верхньоприп'ятському басейні виявлено новий субареал передладканок. Поряд із тим, що вони, як звичайно, траплялися в поодиноких селах, у Любомльському районі біля витоків Прип'яті передладканки застосовувалися масово, в деяких селах передуючи кожному весільному твору навіть неритуальної функції⁷. Останній факт заслуговує на особливу увагу, оскільки в основному масиві свого побутування передладканкам не властиве виконання перед кожним весільним наспівом [15, с. 22].

Верхньоприп'ятські передладканки належать до ямбічного типу, який тут виражається мелодично контрастними 5-складниками з ${}^mR \text{ } \underline{\underline{\underline{\underline{\underline{\quad}}}}}$ | $\underline{\underline{\underline{\underline{\underline{\quad}}}}}$ ||. Щодо словесних формул, у досліджуваній традиції поширений різновид із «числовими» мотивами (за визначенням Ю. Сливинського [там само]), а саме: «Перша квітонька – молодий (Іванко)», «друга квітонька» в такому разі адресується молодій, хоча, як правило, інформанти не надають цьому особливого значення. Узагалі, вони постійно уникали виконання передладканок, не вбачаючи в цьому бодай абиякої необхідності.

Переходячи до весільних ладканок, слід зазначити, що пірихічно організовані 6-складові тиради (тип Л1Т), за винятком одиничного запису з с. Мукошин, на даній території відсутні (приклад 2, DVD-3.1_02). Натомість, на сході низовини досить поширені строфічні 6-складники пірихічної будови.

Перший із них – тип Л1С2 із ${}^*rV \text{ } \underline{\underline{\underline{\underline{\underline{\quad}}}}}$, ${}^sV \text{ } \underline{\underline{\underline{\underline{\underline{\quad}}}}}$ АБАБ, ${}^*mR \text{ } \underline{\underline{\underline{\underline{\underline{\quad}}}}}$ || $\underline{\underline{\underline{\underline{\underline{\quad}}}}}$: || та ${}^tM \text{ } \underline{\underline{\underline{\underline{\underline{\quad}}}}}$ АВГВ' (приклад 3, DVD-3.1_03)⁸. Власне в цьому зразку відсутня типова мелодична властивість варіантів чотирирядкового пірихічного типу – закінчення другої фрази на діатонічному ввідному звукові, як це має місце в наступному зразку (приклад 4, DVD-3.1_04). Іншою діалектною особливістю, властивою більшості творів цього типу, є характерне подовження двох початкових силабохрон. Хоча це й віддаляє форму від тирадного прототипу, зате

робить перші рядки дзеркально симетричними: ${}^mR \text{ } \underline{\underline{\underline{\underline{\underline{\quad}}}}}$ || $\underline{\underline{\underline{\underline{\underline{\quad}}}}}$ ||. У кількох інших зразках типу Л1С2 ті ж початкові силабохрони піддаються дробленню в кожному з рядків: ${}^mR \text{ } \underline{\underline{\underline{\underline{\underline{\quad}}}}}$ | $\underline{\underline{\underline{\underline{\underline{\quad}}}}}$ || $\underline{\underline{\underline{\underline{\underline{\quad}}}}}$ | $\underline{\underline{\underline{\underline{\underline{\quad}}}}}$:||.

Другий строфічний тип монохронних 6-складників Л1С3 має трирядкову форму та, на відміну від попередньої чотирирядкової структури, за більшістю ознак виявляє тісніше споріднення з тирадним прототипом (приклад 5, DVD-3.1_05): ${}^*rV \text{ } \underline{\underline{\underline{\underline{\underline{\quad}}}}}$, ${}^sV \text{ } \underline{\underline{\underline{\underline{\underline{\quad}}}}}$ ААБ, ${}^tM \text{ } \underline{\underline{\underline{\underline{\underline{\quad}}}}}$ АВГ, ${}^*mR \text{ } \underline{\underline{\underline{\underline{\underline{\quad}}}}}$ || $\underline{\underline{\underline{\underline{\underline{\quad}}}}}$ || $\underline{\underline{\underline{\underline{\underline{\quad}}}}}$ ||. Дроблення перших силабохрон тут є нормою, на відміну від чотирирядкових композицій, де воно присутнє лише в деяких зразках. Сам же мелотип набув набагато більшого поширення у верхньоприп'ятській традиції, аніж два попередні.

Найчисленнішим із ладканкових наспівів на верхньоприп'ятських теренах є 6-складовий тип Л2Т ямбічної ритмоорганізації (приклад 1, без передладканки). Різноманітні варіанти цього типу зводяться до таких основних ознак: ${}^*rV \text{ } \underline{\underline{\underline{\underline{\underline{\quad}}}}}$, ${}^sV \text{ } \underline{\underline{\underline{\underline{\underline{\quad}}}}}$ ААБВГ..., ${}^tM \text{ } \underline{\underline{\underline{\underline{\underline{\quad}}}}}$ А':||ВА, ${}^*mR \text{ } \underline{\underline{\underline{\underline{\underline{\quad}}}}}$. . . ||: $\underline{\underline{\underline{\underline{\underline{\quad}}}}}$:|| $\underline{\underline{\underline{\underline{\underline{\quad}}}}}$. . . ||. Нерідко (зокрема, внаслідок виконання під час збирацького сеансу, проведеного через об'єктивні причини «за скороченою програмою») початкова побудова – своєрідний «заспів» – в ньому випускається (приклад 6, DVD-3.1_06). Натомість у багатьох місцевостях низовини прийнято буквально повторювати останній рядок, причому за першим разом, всупереч синтаксичному членуванню, робиться глибокий вдих перед останньою силабохроною, яка за мелічними ознаками виконує роль переходу-зв'язки до наступної побудови (приклад 7, DVD-3.1_07).

Загалом, кількість рядків у творах типу Л2Т буває різною: мінімальна – 4, оптимальна (найпоширеніша чи найбільш вживана) – 6. Про максимальне число рядків говорити доволі важко, оскільки воно залежить від обсягу словесного тексту: з розбудовою сюжету відповідно розширюється й віршова тирада. На відміну від нормального для цього типу розширення побудови способом простого повторення останньої побудови, у верхньоприп'ятській традиції найчастіше це відбувається таким чином, що перед дворазовим проведенням заключної фрази появляється ще новий, контрастний матеріал і тоді мелічно-тематична форма в цілому стає такою: ${}^tM \text{ } \underline{\underline{\underline{\underline{\underline{\quad}}}}}$ А':||А':||:ВА'А':||.

Очевидно, існуванням великої кількості тирадних ладканок із ямбічними 6-складниками можна пояснити утворення модифікованого різновиду цього типу Л2Тз/в (приклад 7, DVD-3.1_07). У цій будові на місці четвертого рядка замість 6-складової групи з'являються дві 4-складові. Далі форма завершується двічі проведеними 6-складниками, як це описано вище. Таким чином, від основного виду ладканок їх модифікований різновид відрізняється ${}^*rV \text{ } \underline{\underline{\underline{\underline{\underline{\quad}}}}}$; 4466 та ${}^*mR \text{ } \underline{\underline{\underline{\underline{\underline{\quad}}}}}$. . . ||: $\underline{\underline{\underline{\underline{\underline{\quad}}}}}$:|| $\underline{\underline{\underline{\underline{\underline{\quad}}}}}$ | $\underline{\underline{\underline{\underline{\underline{\quad}}}}}$ ||: $\underline{\underline{\underline{\underline{\underline{\quad}}}}}$. . . :||.

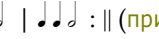
Поява 4-складників, з одного боку, може бути наслідком усічення нормальної ладканкової побудови, а з іншого – трактуватися як контамінація двох самостійних мелотипів, оскільки в даній міс-

⁷ Наприклад, до пісень типу «Де би я не їхала, де би я не йшла» (с. Бірки Любомльського району).

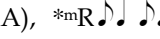
⁸ Зведені характеристики весільних мелотипів подані в таблиці 1.

цевості поширені також 3-рядкові строфічні форми з *rV 6₃, дуже подібні до першої частини модифікованого виду та, водночас – до дворярдової форми ямбічної ритмоорганізації із *rV 4466, що складають його другу частину. Крім того, є й інші типи весільних наспівів (див. нижче), які замикаються такими ж 14-складовими ямбічними побудовами.

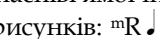
Як самостійна форма строфічний трирядковий тип ямбічних 6-складників також поширений у басейні верхньої Прип'яті, хоча й значно менше, ніж його тирадний прототип. Ознаки типу Л2С3: *rV 6₃, sV ААБ, *mR . || . || . || і М АВА (приклад 8, DVD-3.1_08). В основному ареалі поширення цих творів їхній амбітус не перевищує великої терції. Ця ж ознака дещо віддаляє трирядкову форму від тирадного прототипу, оскільки в останньому основу звукоряду становлять два злитно поєднані тетра хорди – заповнений та незаповнений: g-h-a- g + g-...-d.

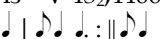
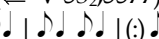
Третій з ряду тип Л3С є найпоширенішим на сьогодні серед строфічних ладканок у верхньоприп'ятському басейні⁹. Однак це не стало причиною появи суттєвих трансформацій його типової будови, стабільні ознаки якої такі: *rV 53₂, sV АБ, М АВ і *mR . || (приклад 9, DVD-3.1_09). Через ритмічні фігурування кількість складів у першій групі може досягати восьми, а в другому – п'яти. У цьому, як і в багатьох інших зразках присутнє нелогічне цезурування, але, на відміну від способу, описаного вище, у них дихання береться не перед останньою силабохроною, а на місці її розщеплення. При цьому відбувається інтонаційний стрибок частіше на четвертий, рідше – на п'ятий шабель звукоряду, а в словесному тексті з'являється додатковий склад або звук унаслідок т.зв. «гакання»¹⁰.

У верхньоприп'ятській традиції зустрічаються кілька весільних творів типу Л5С, які, очевидно, слід розглядати у взаємопов'язаності із місцевими наспівами типу «літо», що обслуговують період літніх сільськогосподарських робіт (косовиця, «полоття», збирання ягід) та мають таку ж віршову структуру – *rV 46₂ (приклад 10, DVD-3.1_10). Щоправда, це стосується лише зразків зі сходу території, де сезонно-трудова наспіви такої будови дуже популярні. Відповідники ж із весільного обряду фіксувались тут зрідка, у невпевненому виконанні та, як правило, з поетичним текстом, що виявляє приналежність радше до звичайного циклу, наприклад: «Ой надбраноч, дівчино, надбраноч // Ой подай, подай білу ручейку на ноч». Інколи цей самий сюжет зустрічався на заході низовини вже в строгому прикріпленні саме до весілля¹¹.

Подібний до попереднього тип Л6С на досліджуваній території представлений дуже великою кількістю творів, що мають деякі варіантні відмінності в будові (приклад 11, DVD-3.1_11а, б). Більшості наспівів цього типу властива *rV 446₂, sV АБ (АА), *mR . || та М аβγ;αβ'δ. Спорадичні відхилення, окрім звичного розщеплення ямбічних груп, стосуються віршової форми, коли поряд із дворярдовою контрастною будовою (sV АБ) зустрічається повторна (sV АА).

Інші композиційні зміни зумовлюються додатковим повторенням останнього 6-складника. Якщо це набуває рис закономірності, то з'являється окремий вид – Л6Со (*rV4466) (приклад 12, DVD-3.1_12). Його виникнення в статті Б. Луканюка – Л. Добрянської пояснюється пропуском початку в другому рядку: rV 5577 < rV 557;...7 < rV 557;557 < rV 446;446 [9, с. 103]. Однак відзначимо, що у верхньоприп'ятському регіоні повтор 6-складника нерідко трапляється як в однорярдових, так і в деяких дворярдових наспівах¹².

Серед весільних мелодій Верхньоприп'ятської низовини існує також кілька пірихічних аналогів до попереднього мелотипу – тип Л7С із *rV 446₂, *mR . || і М АА (приклад 13, DVD-3.1_13). У ньому поряд із sV АА співіснує sV АБ, а також трапляється повторення 6-складника у другому рядку. На генетичний зв'язок типів Л6С та Л7С можуть вказувати приклади поєднання в одному наспіві ямбічних та пірихічних мелоритмічних рисунків: mR . || ¹³ (приклад 14, DVD-3.1_14).

Серед стабільно-контамінованих утворень найпоширенішим у досліджуваному регіоні є тип Л8Т із *rV 43₂;4466 (< rV 53₂;5577), sV АБ;βδδδ, *mR . || . || (:) || і М АВ;γδ(δ') (приклад 15, DVD-3.1_15, 16). Суттєвих різновидів він не має. Інколи остання силабічна група в композиції не повторюється, натомість у деяких селах трапились форми з двічі повтореними 4-складниками (у розпростореному виді – 5-складниками), що вже цілком нагадує повну велику кільцеву форму (ВКФ, див. виноску 5): *rV 43₂;44₂;6₂ = 33 || :X : || КК (приклад 16). З іншого боку, варто відзначити, що друга частина класичного типу Л8Т близько нагадує аналізований вище тип Л6С та модифікований різновид типу Л2Тз/в.

* * *

Суто пісенні типи у весільному циклі Верхньоприп'ятської низовини представлені приблизно в тих же пропорціях, що й ладканкові.

⁹ У межах українсько-білоруського масиву він спеціально досліджувався у згаданій статті І. Клименко й О. Гончаренко.

¹⁰ Найчастіше таким складом є вигук «ой», хоча в інших випадках це відбувається внаслідок розтягування голосної: «ба-тей-ку-у».

¹¹ Власне біля витоків Прип'яті сезонно-трудова твори типу «літо» не зустрічаються взагалі, а 12-складовий тип відзначається локально своєрідними мелодични-

ми складовими та виявляє повну приналежність саме до весільного обряду. Крім згаданого сюжету, тут зафіксовано кілька інших, суто обрядових варіантів.

¹² В обох випадках їх будова нагадує другу частину модифікованого типу Л2Тз/в (див. вище).

¹³ Ці гібридні утворення зафіксовані по-одному в трьох суміжних селах Камінь-Каширського району: Тоболі, Старі Червища та Нові Червища.

цих пісень. Судячи з характеру виконання, ритмічної структури і поетичного тексту наспівів, їх, найімовірніше, приурочували до тих моментів обряду, які могли супроводжуватись хоромом.

До цієї ж категорії можна здогадно віднести і тип **[ВП106]**, який за будовою нагадує дворазове проведення лише одного зачину ВКФ, унаслідок чого вона перетворилася з тирадної в закінчену строфічну побудову: *²V 35₂, ⁵V AA, *^mR | : || i
¹M αβ;α'β (приклад 27, DVD-3.1_27).

На території Верхньоприп'ятської низовини трапилося ще кілька одиничних весільних наспівів, у яких можна добачати ознаки ВКФ. Серед таких варто назвати приспівки типу **[ВП11]**, виконувані у напівскочному характері, але з виразною контрастністю частин – зачину та ходу, тобто 33||:XX:|| (приклад 28, DVD-3.1_28). У деяких інших селах цей словесний текст уже виконувався в акцентно-динамічному ритмі, як у численних танцювальних приспівках.

Останній приклад із зовнішніми ознаками ВКФ – тип **[ВП12]** – зустрівся лише на сході території (приклад 29, DVD-3.1_29). Хоча більшість інформантів також зараховувала його до стародавніх, насправді цей твір належить до напливових, т.зв. двоарацьких. Про це свідчить як його сюжет, ніяк не пов'язаний з весільним обрядом, так і розгорнута мелодична лінія (на тетраордовій основі, але з акцентно-динамічним ритмом). Щодо будови пісні (¹V 44₂;66;44 = ¹V 88;668), то її, мабуть, краще розглядати як проміжну між широківідомими в народі строфічними малими кільцевими з різнорідними рядками (наприклад, ¹V 55;445, ¹V 66;446 тощо) та власне ігровими ВКФ, у яких середина за своїм музично-віршовим характером чітко повинна контрастувати з її репризоподібним обрамленням¹⁶.

При погляді на реєстр локальних весільних ритмотипів очевидним постає паралельне співіснування у досліджуваній традиції кількох ямбичних і пірихічних відповідників з однаковою віршовою структурою¹⁷. Це може слугувати підставою для виявлення мелогенези окремих типів та складення їхньої повної «періодичної системи» (таблиця 2).

* * *

Стосовно ареальних властивостей весільних наспівів спостерігається наступна картина.

Кілька весільних ладканок та пісень – Л2Т, Л2Т-м, Л3С, Л6, П5, П7 – суцільно поширюються у верхньоприп'ятській традиції, отож не потребують детальнішої ареальної характеристики. Вузколокальним побутованням відзначаються десять інших весільних мелотипів.

До таких належать передладканки, що, як уже зазначалося, масово концентруються біля витоків Прип'яті та в районі Шацьких озер, а також

спорадично зустрічаються на решті території Верхньоприп'ятської низовини (карта K16-1). Наскільки відомо, їхній ареал поширюється в південному напрямку – до витоків Зах. Бугу, покриваючи також його лівобережжя, тобто східні окраїни Холмщини і Підляшшя [15, картосхема на с. 26].

Ареали побутування двох строфічних мелотипів Л1С2 і Л1С3 зовсім не співпадають, що ставить під сумнів пряму генетичну спорідненість цих форм¹⁸ (карта K16-1). Чотирирядкова Л1С2 концентрується в центрально-східній частині низовини, а саме в басейні нижньої Турії та лівобережжя середнього Стоходу, практично не переходячи на лівий берег Прип'яті. На значній відстані від цього основного ареалу вона виступає біля верхів'я Прип'яті, аналогічно багатьом мелотипам календарних жанрових циклів. Трирядкова Л1С3 відома лише на сході – у басейні нижнього Стоходу та звідси активно поширюється у східному напрямку¹⁹, де починається ареал її тирадного прототипу.

На відміну від загальнопоширеного в межах Верхньоприп'ятської низовини мелотипу Л2Т – як нормативного, так і модифікованого (з епізодичними 4-складовими вставками) – трирядкова Л2С3 зафіксована лише на східній та західній периферіях (карта K16-2). На сході регіону вона виконувалася невпевнено, на заході ж, навпаки, упевнено та виразно, до того ж у поєднанні з багатьма поетичними текстами. Це може бути свідченням того, що східний ареал є радше вторинним стосовно західного, що від району Шацьких озер продовжується в північному напрямку.

Це ж виявляє мелотип Л5С (карта K16-2). Кілька його творів зафіксовані на заході, і всі вони приурочувались виключно до весільного обряду. Натомість одиночні зразки з інших місцевостей функціонально відносилися і до сезонно-трудючого «літа», що зовсім не властиво для західного, треба думати, основного ареалу.

Протилежна тенденція властива мелотипові Л7С (карта K16-2). Східний ареал поширення цих наспівів повністю збігається з Л1С3, у центрі їх виявлено в двох селах басейну нижньої Турії, і на заході – також у двох селах північніше від Шацьких озер.

Географія контамінованого мелотипу Л8Т близько нагадує особливості поширення більшості наспівів із календарних жанрових циклів (карта K17-3). В основному він зосереджується на сході та поступово стає менш інтенсивним у західному напрямку, з тим, щоб знову, після значної центрально-західної пустки, численно проявитися біля витоків Прип'яті.

Отже, ареали ладканкових мелотипів співвідносяться наступним чином. Більшості з них властиве поширення і на сході Верхньоприп'ятської низовини, і на її заході. За певними мелотипами спостережена тенденція переваги в східній частині (Л7С, Л8Т), за іншими – у західній (Л5, Л2С3);

¹⁶ Про дійсне співвідношення малих і великих кільцевих форм можна буде говорити щойно тоді, коли будуть докладно вивчені всі прояви ВКФ, передусім в обрядово-ігрових жанрах.

¹⁷ Це ж у місцевій традиції спостережено на прикладі зимового циклу.

¹⁸ Варто нагадати, що й на рівні музичних ознак цього споріднення не спостерігалось.

¹⁹ Див., наприклад: [10, с.53–55, №2].

у свою чергу кожному з цих крайніх масивів при-
таманий власний мелоареал, що не повторю-
ється через відстань: передладканки – на заході,
тип Л1С3 – на сході.

У всіх цих процесах центральна частина низо-
вини відіграє роль своєрідної ладканкової пустки.
За винятком загальнопоширених на Західному
Поліссі ладканкових наспівів типу Л2Т, тут вияв-
лено лише один локальний мелотип Л1С2, який
знову повторюється біля витоків Прип'яті.

З пісенних весільних мелотипів географічно
своєрідними можна вважати, з одного боку, ВП1 і
ВП4, а з іншого – [ВП9] і [ВП10] (карта К17-4).

Перші два мелотипи сходяться в районі Тур-
ського озера на лівому березі Прип'яті та, почас-
ти, в її середній течії (до кордону Ратнівського
району), чим творять своєрідну контактну зону,
яка умовно від нижньої течії Вижівки розділяє
Верхньоприп'ятську низовину на східну та захід-
ну частини: в західному напрямку поступово пе-
реважує тип ВП4 з тим, щоби стати єдиним у
Шацькому районі, а в східному напрямку те ж
демон-струє вже ВП1, який безроздільно панує на
берегах Стоходу.

Інші два пісенні мелотипи [ВП9] і [ВП10], що
належать до порівняно рідкісних, розташовують-
ся на діаметрально протилежних краях досліджу-

ваної території. Мелотип [ВП10] зустрічається на
півдні Любешівського району, з перевагою на лі-
вому березі нижнього Стоходу. У цій місцевості
співіснують як повні, так і спрощені форми. На-
томість мелотип [ВП9] зафіксовано в дев'яти за-
хідних селах біля витоків Прип'яті. Його ареал
переходить на протилежний берег Зах. Бугу; ві-
домо також про чисельні галицькі різновиди цьо-
го типу [2, с.80].

Судячи з цього, весільні пісні за мелоареала-
ми діляться на західні та східні, що також спосте-
режено на основі дослідження ареалів інших об-
рядових мелотипів календарного приурочення.
Центральна частина низовини виконує роль кон-
тактної зони для окремих із них, а стосовно рід-
кісних пісень, як і для більшості ладканок, висту-
пає пустою.

У перспективі кожен з визначених на верх-
ньоприп'ятській території форм потрібно дослі-
дити як мінімум у загальноукраїнських межах, а в
ідеалі на всьому просторі побутування, оскільки
вже сьогодні відомо про співпадіння ладканкової
культури з історичними кордонами розвитку
слов'янської спільноти. Очевидно, що детальне
ареальне та мелогографічне вивчення весільних
мелотипів суттєво посприяє розвитку слов'яно-
знавчої науки.

Література

1. Гончаренко Олена. Весільні наспіви силаборитмічної моделі 5+3 на території Сумщини: Мелоареалогія / Олена Гончаренко // Етномузика. – Львів, 2008. – Число 5 / [упор. І. Довгалюк, Ю. Рибак]. – С. 40–66.
2. Гошовский Владимир. По следам одной свадебной песни славян // У истоков народной музыки славян: Очерки по музыкальному славяноведению / В. Гошовский. – Москва : Сов. композитор, 1971. – С. 50–80.
3. Його ж. Украинские песни Закарпатья / Владимир Гошовский; [под. ред. Л.Н. Лебединского]. – Москва : Сов. композитор, 1968. – 468 с.
4. Клименко Ирина. Ритмоструктурна систематика весільних мелодій українсько-білоруського мелоареалу (Погляд із Прип'ятського Полісся) / Ирина Клименко // ПЕ-2. – С. 135–165.
5. Клименко Ирина, Гончаренко Олена. Географія ритмічних трансформацій весільної структури 532 (алгоритм дольності) / Ирина Клименко, Олена Гончаренко // СІМР-7 : Реферати. – С. 28–36.
6. Колесса Філарет. Старинні мелодії українських обрядових пісень (весільних і колядок) на Закарпатті / Філарет Колесса // Колесса Ф. Музикознавчі праці. – Київ : Наукова думка, 1970. – С. 368–397.
7. Луканюк Богдан. Кілька заміток про т. зв. весільні заспіви / Богдан Луканюк // СІМР-3 : Матеріали. – С. 38–45.
8. Його ж. Передладканки вздовж Ікви / Богдан Луканюк // СІМР-5. – С. 73–74.
9. Луканюк Богдан, Добрянська Ліна. Спроба мелотипології весільних ладканок і пісень західного Полісся та західної Волині / Богдан Луканюк, Ліна Добрянська // Етнокультурна спадщина Полісся / [ред.-упоряд. В. П. Ковальчук]. – Рівне, 2004. – Вип. 5. – С. 95–108.
10. Мелодії древнього Нобеля / [записи, транскрипція і впоряд. Р. Цапун]. – Рівне : Перспектива, 2003. – 128 с.
11. Народновокальна творчість Львівщини [робоча назва] / [упоряд. Михайло Мишанич, Богдан Луканюк]. – У друці.
12. Плосьайкевич Людвиг, Сенчик Яків. Мелодії українських народних пісень з Поділля і Холмщини / [під ред. Ст. Людкевича, з передм. Ф. Колесси]. – Львів, 1916. – (Матеріали до української етнології Наукового товариства ім. Т. Г. Шевченка у Львові, т. 16).
13. Рибак Юрій. Обрядові пісні Верхньоприп'ятської низовини (мелоареалогія – мелотипологія – культурогене-
за) : дис. ... канд. мист.: 17.00.03 / Юрій Рибак. – Львів, 2005. – 188 с. + Додатки: нот., карти.
14. Сливинський Юрій. Весільні мелодії. Вип. 1. Полісся / Юрій Сливинський. – Львів, 1982. – 108 с. (Машино-
пис / Архів ПНДЛІМЕ при ЛНМА ім. М. Лисенка).
15. Його ж. Заспіви весільних ладканок: Типи і поширення / Юрій Сливинський // СІМР-2 : Теор. студії. – С. 20–29.
16. Цехміструк Юрій. Народні пісні Волині: Фонографічні записи 1936 – 1937 років / Джерельні матеріали та
видання Богдана Столярчука; відчитання та загальна редакція Богдана Луканюка / Юрій Цехміструк. –
Львів; Рівне, 2006. – 480 с. з ілюстр., нот., CD.

Картосхеми 1–4 див. в Атласі на стор. К16 – К17. Нумерація сіл дана за довідником: Українська РСР. Адміністративно-територіальний устрій: на 1 січ. 1987 року / [відп. ред.: В. І. Кирненко та ін.]. – Київ : Гол. ред УРЕ, 1987. – 504 с.

Юрий Рыбак (Ривне-Львов)

ТИПЫ И АРЕАЛЫ СВАДЕБНЫХ НАПЕВОВ ВЕРХНЕПРИПЯТСКОЙ НИЗМЕННОСТИ

Используя научно-методические разработки предшественников и основываясь на многочисленных материалах компактной географической зоны, охватывающей северные районы Волынской области (собранных автором собственноручно и с участием львовских и киевских коллег), автор детально исследует локальные свадебные мелотипы, а также картографирует несколько форм, ареалы которых демонстрируют внутреннюю диалектную структуру народномызыкальных традиций Верхнеприпятьской низменности.

Ключевые слова: Верхняя Припять, свадебный напев, мелотип, ареал, диалект.

Yury Rybak (Rivne-L'viv)

MELOTYPE AND AREALS OF WEDDING SONG OF UPPER PRYPIAT'

Uses scientific and methodical elaborations of the precursors and bases on the numerous folk materials from the compact geographic regions - north districts of the Luts'k province ("oblast'"), at the article in detail explorations rural weddings songs. Some of the typical forms are drawn maps, that shows dialects structure of the region.

Key words: Upper Prypiat', wedding song, melotype, meloregion, dialect.

Музичні приклади

Див. також відповідні аудіоприкладі на DVD-3.1

№ 1

Гупали 175/09

$\text{♩} = 180$

Пер - ша кві - той - ка мо - лодий Ю - роч - ка На - ши^і вок - на ми - га - ють

На - ши^і вок - на ми - га - ють А две - ри скри - па - ють А піч - ка ре - го - че

Бо ко - ро - ва - ю хо - - - че Бо ко - ро - ва - ю хо - че

№ 2

Мукошин 159/15

$\text{♩} = 120$

Му - тись сва - неч - ко му - тись Не ту - ди но - сом кру - тиш

Ой дай же ж нам си - ра Бу - де ва - ша кня - ги - ня

Від редактора: Початок тексту має звучати як «Мутиш, сванечко, мутиш, Не туди носом крутиш...», де «мутиш» означає «кажеш неправду, викручуєшся» (пор. типовий вираз місцевих інформантів, не впевнених у доброму знанні пісні: «не хочу вам мутити»). Подана транскрипція передає нечітку вимову співачки (див. аудіозапис DVD-3.1_02)

№ 3

Седлице 174/19

$\text{♩} = 132$

1. Ой ви гос - ти пий - те О - но ме - не не су - ді - те

Са - ма гос - по - ди - ня Мо - же ко - му не вго - ди - - - ла

№ 4

Тип 176/25

$\text{♩} = 180$

1. Тон - кий хміль ви - со - кий На ти - чи - ну в'єть - ся

Тон - кий хміль ви - со - кий На ти - чи - ну в'єть - - ся

№ 5

Зарудче 174/02

$\text{♩} = 120$

1. Стар-шу сва - ху пуд по - кіт пуд по - кіт Стар-шу сва - ху пуд по - кіт пуд по - кіт

Дай - те нам на - ший до - хід

№ 6

Ветли 159/13

$\text{♩} = 180$

Те - ща зя - тя жа - да - ла Ці - лій день ви - гля - да - ла

А те - пер дуж - да - ла - ся За две - ри سخа - ва - ла - сь...

№ 7

Ветли 159/14

$\text{♩} = 210$

[Ой дай ма] - ти пла - та Ой дай ма - ти пла - та

Й у - по - ві - ти ди - тя - та Вже час по - ра зий - шла зо - ра

до - до - му ви - їж - джа - ти до - до - му ви - їж - джа - ти

№ 8

Піща 176/07

$\text{♩} = 240$

1. До-мо-ви¹-ни па - ні - ни До-мо-ви¹-ни па - ні - ни Як сі - ли при-ки¹ - пі - ли

№ 9

Бучин 174/10

$\text{♩} = 132$

1. Ой а де ж ти І - ва - ноч - ку во - ду брав

Хто ж то - бі ко - ро - ва - є - /e/ роз - чи - няв

№ 10

Локутки 183/07

$\text{♩} = 200$

І.А І - ва - ньо з-за гір ви - їжд - жа - - - є

Йо - го ба - тень - ко хо - ро - ше ви - рад - жа - є

№ 11

Річиця 159/4

$\text{♩} = 160$

1.[Роз-ки - дай Бо - же бра - то - ву ха - ту] по й од-ний де - ре - ви - /ги/-ни

Що він роз - ки - дав мо - ю ко - сой - ку по й од-ній во - ло - си - н...

№ 12

Тур 176/25

$\text{♩} = 192$

1.Зє - ле - ний ду - бок зе - ле - не - сей - кий на ду - най на - хи - лив - ся

на ду - най на - хи - лив - ся

№ 13

Березичі 174/26

$\text{♩} = 96$

1.О-й/ї/ Бі-г/їх/ то-му да-в/ї/ хто доч-ку-/гу/ зго-ду-вав зєть у ха - ту по - я - ви - /ги/в - ся

О-го/ї/ Біг то - му да-в/ї/ хто доч-ку - /гу/ зго-ду-вав зєть у ха-/га-/гу по - я - ви - всь...

2.Ой як по - я - вив - ся ни-зє³й-ко скло-нив - ся на по-саг по - са - див - ся

Ой як по - я - вив - ся ни-зє³й-ко скло-нив - ся на по-саг по - са - ди - всь...

№ 14

Нові Червиця 174/31

$\text{♩} = 90$ $\text{♩} = 180$

1.Ой кру-гом сто - ла ой кру-гом сто - ла Пре - чис - та хо - ди - ла

Ой кру-гом сто - ла ой кру-гом сто - ла Пре - чис - та хо - ди - л...

№ 15

Зарудче 174/02

$\text{♩} = 180$

Тре-ба ду-ма-ти й/ га-да-ти Де ко-ро-ва-є шу-ка-ти

Чи в/и/ ко-мо-ри чи у сто-до-ли чи в/и/ церк-ви на прес-то-ли

чи-/ги/ в церк-ви на прес-то-л...

№ 16

Рівне 181/02

$\text{♩} = 180$

1.Ви-ла Га-лю-ня ві-но-чок Зя-ро-ї ру-ти се^нр-до-чок

Ва-си-лі-но-ю пе^н-ре-плі-та-ла до серд-ця при-кла-да-ла

№ 17

Заліси 176/28

$\text{♩} = 90$

1.Зе-ле-ний бар-ви-ноч-ку Зе-ле-ний бар-ви-ноч-к...

а) 7

№ 18

Зарудче 174/02

$\text{♩} = 108$

1.Ба-/га/-тей-ко го-лу-бой-ку Бла-гос-ло-ви до-ро-жей-к...

а) 2, 3, 6) 3-6

№ 19

Самари 180/02

$\text{♩} = 196$

1.О-чи-няй ма-ти й о-кон-ца О-чи-няй ма-ти й о-кон-ца

б) 4, 6

№ 20

Пульмо 176/02

$\text{♩} = 230$

1.Ой мо-ї ми-ли во-ро-жей-ки Ни пе-ре-ходь-те до-ро-жей-ки

№ 21

Щитинь 159/05

$\text{♩} = 210$

1. Ой зна - ти зна - ти щотесь бо - га - тий Ой зна - ти зна - ти щотесь бо - га - т...

№ 22

Хрипськ 176/16

$\text{♩} = 230$

1. Сен-ред до - ро - ги вар - та сто - я - ла Свек - ру - ха не - віст - ки бард - зо жа - да - ла

№ 23

Кримне-Бронниця 167/09

$\text{♩} = 160$

1. Ой збір - на - я не - ді - лей - ка нас - та - ла
2, 4-6
Ой збір - на - я не - ді - лей - ка нас - та - ла

3. Ой зби - - - ра - ла й у не - ді - лей - ку ра - ньє - ко
Ой зби - - - ра - ла й у не - ді - лей - ку ра - ньє - ко

№ 24

Коргаліси-Цехміструк [16, № 106]

$\text{♩} = [\text{без темпу}]$

Ой пи - ла пи - ла ой Ма - ру - сьї - ка на ме^а - ду

accel. Та про - пи - ла сво - ю до - не^а ч - ку мо - ло - ду

№ 25

Забужжя 182/01

$\text{♩} = 96$

1. Ка-ли-но-вий мос - те гни-ся не ло-ми - ся Наш ми-лий Бо - же гни-ся не ло-ми - ся

№ 26

Седлище 174/19

$\text{♩} = 120$

1. Про-си-мо вас Гос-ті-те^н - ся в нас Не^н-да^н- ле - ка сто-ро - на Про-си-мо вас
Ни - ве^н- ли - ка чу - жи - на

2. Про-сить сват Про - сить сва - ха Ще й сва - то - ва доч - ка Про-си-мо вас
Ще й су - сі - доч - ка

№ 27

Березичі 174/26

♩. 90

1. Сва - тей - ки - /ги/ да до - до - мой - ку йдуть
Сва - тей - ки да до - до - мой - ку йдуть

№ 28

Новоугрузьке 183/02

♩. 140

Вий - ди ма - ти по - ди - ви по - ди - ви
Що ми то - бі при - ве - ли при - ве - ли
Чи ко - ро - ву чи те - ля Чи не - віст - ку кру - те - ля
Чи ко - ро - ву чи сту - пу Чи не - віст - ку за - лу - пу

№ 29

Березичі 174/15

♩. 120

Тон - кій лист на ка - ли - ни А я ма - ю зви - чай
Десь мій ми - лий на Во - ли - ни
Ко - заць - кий о - би - чай Як по - ба - чу той за - пла - - ч...

Список картографованих населених пунктів

код	назва села	Любешівський район	Любомльський район	831	Гірники
1987		602 Любешів	655 Шацьк	832	Броди
	Камінь-Каширський район	603 Великий Курінь	656 Мельники	837	Жиричі
234	Боровне	604 В'язівне	660 Коцюри	840	Якушів
235	Житнівка	609 Березичі	666 Гуща	841	Залухів
237	Оленіно	612 Бихів	667 Вишнівка	845	Щитинська Воля
238*	Кримне (з 1987 р. приєднане до с. Бронниця)	614 Бірки	670 Забужжя	846	Зампани
239	Бузаки	615 Витупле	672 Вербівка	848	Здомишель
241	Обзир Великий	616 Велика Глуша	673 Гороховище	851	Кортеліси
245	Видерта	617 Невір	674 Локутки	857	Млинове
246	Видричі	619 Ветли	675 Новоугрузьке	865	Річиця
248	Теклине	620 Гірки	676 Столинські Смоляри	868	Самари
249	Воєгоща	622 Мукошин	677 Рогові Смоляри	874	Мале Оріхове
250	Ворокомле	623 Деревок	684 Згорани	878	Язавні
251	Грудки	624 Дольськ	685 Гупали	879	Тур
254	Осівці	626 Шлапань	687 Сильне	880	Щедрогір
257	Добре	627 Залаззя	706 Піща	884	Межисить
270	Нові Червища	629 Залізниця	707 Загиштя		Старовижівський район
271	Рудка-Червинська	630 Лобна	709 Острів'я	958	Текля
272	Нуйно	632 Зарудчі	711 Сокіл	960	Залюття
275	Піщане	633 Бучин	726 Рівне	962	Мокре
276	Пнівно	634 Підкормілля	729 Ростань	963	Рокита
278	Волиця	637 Люб'язь	732 Пулемець	965	Кримне
283	Іваномиськ	638 Мала Глуша	733 Хрипськ	967	Любохини
284	Раків Ліс	639 Щитинь	738 Світязь	969	Нова Вижва
286	Сошичне	640 Седлище	740 Підманове	974	Чевель
287	Запруддя	641 Угриничі	790 Пульмо	978	Седлище
288	Тоболі	642 Судче		980	Буцинь
289	Старі Червища	643 Березна Воля	Ратнівський район	982	Секунь
290	Хотешів	644 Хоцунь	819 Заболоття	984	Грабове
		646 Цир	820 Заліси	986	Синове
		647 Лахвичі	821 Ратне	992	Соколище
		649 Бірки	826 Велимче		

Таблиця 1. Весільні мелотипи Верхньопріп'ятської низовини

ознаки жанр/код		rV	mR	sV	М	приклади	картосхема	Примітки	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
“ладанки”	ПЛ-2	55		аб	αβ	1	к16-1	біля верхів'я Пріп'яті	
	Л2Т	*6 _n		ААБВГ	(α)::α': β;α	1, 6	-	з повтором останньої групи	
	Л2Тз/в	*6 ₃ ; 446		ААБ;вгд	α :α': β;γ;α	7	-		
	Л2С3	*6 ₃		ААБ(АББ)	α;β;γ	8	к16-2	відомий вище від Шацьких озер	
	Л1Т	*6 _n		АБВГ	:α: β;γ	2	-	одиночні зразки	
	Л1С2	*6 ₄		АБАБ	α;β;α';β'	3, 4	к16-1	із подовженням початкових двох чверток	
	Л1С3	*6 ₃		ААБ	α;β;γ	5	к16-1	властивий для східного діалекту	
	Л3С	*53 ₂		АБ	αβ;γδ	9	-	масово поширений	
	Л5С	*46 ₂		АБ	αβ;γβ'	10	к16-2	тут – рідкісний	
	Л6С	*446 ₂		АБ (АА)	αβγ;αβ'δ	11	-	масово поширений	
	Л6С _о	*4466		абвв	αβγγ'	12	-	“спрощений”	
	Л7С	*446 ₂		АА (АБ)	:αβγ:	13	к16-2	пірихічний різновид типу Л6С	
Л8Т	*43 ₂ ;44 ₍₂₎₆		АБ;вгд (АБВ;где)	αβ;γδ;εζη	15, 16	к17-3	контамінований		
“пісні”	ВП1	7 ₂		АА	:αβ:	17, 18	к17-4	буває у двічі повільнішому темпі	поширені
	ВП3	53 ₂		АБ	:αβ:	19	-	аналог весняно-петрівчаних	
	ВП4	54 ₂		АА	:αβ:	20	к17-4	аналог “купальського”	
	ВП5	55 ₂		АА	:αβ:	21	-	класичний	
	ВП5(я)					22	-	нетиповий	
	ВП6	*443 ₂		АА	:αβγ:	24	-	споріднений із колядковим типом В	
	ВП7	*443 ₂		АА	:αβγ:	23	-	загальновідомий	

1	2	3	4	5	6	7	8	9
“пісні” (прод.)	[ВП9]	66;56		аб;рб	αβ;γβ'	25	К-17-4	рефрен “Наш милий Боже”
	[ВП10а]	*33;4 _n ;3		33 XX К	αα :β α	26	К-17-4	“хороводні”, з ознаками ВКФ
	[ВП10б]	*35 ₂		АА	αβ;α'β'	27	К-17-4	
	[ВП11]	*44 ₂ ;43 ₄		АБВГДЕ	αβ :γδ:	28	–	
	[ВП12]	*34 ₃ ;446		АБВ	:αβ: γδε	29	–	акцентний ритм, новіше походження (напливове)

Таблица 2. Структурні відповідники серед весільних мелотипів

код	<i>ямбічні</i>		rV	код	<i>пірихічні</i>	
	ритмосхема	№№			ритмосхема	№№
Л2Т		1	*6 _n	Л1Т		2
Л2Тз/в		7	*6 ₃ ; 446	Л1Тз/в		α
Л2С3		8	*6 ₃	Л1С3		5
Л6С		11	(*')446 ₂	Л7С		13
Л8Т		15, 16	*43 ₂ ; 446	Л10С		α
ВП2		αα	34 ₂	ВП1		17, 18
ВП7		23	(*')443 ₂	ВП6		24

Примітки:

α - локалізація на суміжній середньополіській території

αα - локалізація на суміжній берестейській території